

Riny in Boeken

Beste mensen,

Vorige week bezocht ik de tentoonstelling in het Valkhof "tien kreative aksiejaren".

Een tentoonstelling die zicht richt op de heftige jaren zeventig in Nijmegen. Een tijd van loskomen van oude moraal en patronen wat zich vertaalde in veel acties en demonstraties, democratiseringsprocessen, experimenteren met alternatieve woon- en leefvormen, uitkomen voor je seksuele geaardheid en (soms radicale) linkse sympathieën. (Zie ook Paul Troost in onze vorige "Polman schrijft")

Ik vond het boeiend omdat het niet eens zo lang geleden leek maar nu al historie is.

En het blijkt dat een aantal zaken die toen veel aandacht kregen, inmiddels vanzelfsprekend zijn geworden.

Dit laatste fenomeen geldt ook voor de pas overleden schrijver Jan Wolkers. In zijn beginperiode werd zijn werk door het establishment genegeerd, werk van Wolkers hoorde niet op de boekenlijst van middelbare scholieren. Tegelijk was het een eye-opener voor veel jonge mensen die het leven en hun seksualiteit aan het ontdekken waren. Wolkers kon prachtig en plastisch schrijven en het is geen wonder dat hij tot de groten van de Nederlandse schrijverswereld wordt gerekend. Maar hij is ook een tijdsbeeld. Een overgang van het Nederland van de keurige jaren 50 naar het Nederland van nu.

Van "Turks fruit" naar "Komt een vrouw bij de dokter" Hetzelfde thema, maar ik weet wel wie de beste schrijver is!

Verder in dit nummer:

- Noud Bles: Van boeken bezeten
- Doris Lessing: eindelijk de Nobelprijs
- Willem Bosma: Open einde
- Paul Troost: God, Zweinstein en Oranje
- Activiteiten & Nieuws
- Colofon

Zou iemand in die roerige jaren zeventig er wel eens aan gedacht hebben dat je boeken ook kunt beluisteren in plaats van te lezen?

Dat je best kon demonstreren maar met wel met een I-pod omdat je de laatste Wolkers niet wilde missen? Dat je in je alternatieve woongroep lekker de was kon strijken terwijl je met een oortje naar "Das Kapital" luisterde?

Vast niet!

Inmiddels heeft de vooruitgang hierin ook doorgezet want van 31 oktober tot 11 november vindt voor de 3^e keer de week van het luisterboek plaats. Veel aandacht voor gesproken boeken. Zie ook: www.weekvanhetluisterboek.nl.

Tot slot wil ik jullie nog eens attenderen op onze actie om kasteel de Kinkelenburg te Bemmelen in de nacht van 16 op 17 november om te toveren tot Zweinstein bij het verschijnen van de laatste Harry Potter. Onze burgemeester Harry de Vries zal ook aanwezig zijn dus het wordt echt de "nacht van Harry".

Vanaf 23.30 zullen er een aantal activiteiten plaats vinden buiten en binnen de tovenaarsacademie in Bemmelen.

Iedereen die een boek heeft gereserveerd kan -al dan niet verkleed- komen. Maar ook niet-kopers mogen best een kijkje nemen op Zweinstein

Tot dan!

Groetjes,
Riny Polman

Doris Lessing: Het kind van de 20^e eeuw krijgt eindelijk de Nobelprijs

Ze was een bezienswaardigheid, de 87-jarige die nietsvermoedend uit een Londense taxi stapte en van het toegesnelde journaal moest vernemen dat zij en niemand anders de Nobelprijs voor de literatuur 2007 had gewonnen. In de media werd de rechtmatigheid van deze toekenning niet betwist. Na Elfriede Jelinek in 2004 opnieuw een schrijfster die als feministe te boek staat. Hoe verliep de weg vanaf haar geboorte (22 oktober 1919) tot aan de prijs der prijzen langs de mijlpalen van de vorige eeuw?

Doris Lessings moeder hield niet van haar ouders, haar vader niet van de zijne. In het eerste hoofdstuk van het eerste deel van haar autobiografie beschrijft ze als een klassieke biograaf de geschiedenis van haar voorouders. In 1990 verneemt ze dat maar liefst vijf auteurs aan haar biografie werken. Dat laat de nog lang niet gepensioneerde schrijfster niet op zich zitten. In twee kloeke delen, *Onder mijn huid* en *In de schaduw* beschrijft zij haar indrukwekkende en vaak bizarre avonturen die zo gekleurd zijn door de roeringen van de vorige eeuw.

Haar beide ouders worden getekend door de Eerste Wereldoorlog. Haar vader verliest een been in de loopgraven van West-Vlaanderen en lijdt zijn hele leven aan depressies. Haar moeder verwijt Doris en haar broertje dat zij door hun komst haar ontplooiing als hoofdverpleegkundige in een gerenommeerd ziekenhuis in de weg hebben gestaan. Het weinig gespreide kinderbedje stond eerst in het Britse protectoraat Perzië (nu de islamitische republiek Iran) en vervolgens in Zuid-Rhodesië (nu Zimbabwe), waar haar vader vergeefs probeert een boerenbedrijfje aan de wildernis te ontrukken. Daar, aan de rand van de *bush*, ontwikkelt zich tegen de verdrukking in haar eigenzinnige karakter en de drang elke moeilijkheid te overwinnen. Een echte lagere school is er niet, ze ondergaat een verschrikkelijk jaar bij de nonnen op het internaat in Salesbury en begint te werken als au pair, later als typiste en secretaresse. Op haar zeventiende schrijft ze haar eerste korte verhalen, één jaar later (1938) trouwt ze met Frank Wisdom, krijgt twee kinderen en besluit na vier jaar te scheiden. Gegrepen als ze is door communistische idealen, laat ze man en kroost achter om de wereld te gaan verbeteren. Vooral het lot van de onderdrukte zwarte meerderheid in Rhodesië en Zuid-Afrika trekt zij zich aan. In 1945 trouwt ze Gottfried Lessing, een Duitse salonmarxist, meer uit plichtsbefef dan uit liefde. Ze vertrekken in 1949 naar Engeland om daar gescheiden een nieuw leven op te bouwen. In haar bagage het manuscript van de roman *Het zingende gras* en enkele korte verhalen. Temidden van armoedig, zich heropbouwend Londen brengt ze haar derde kind groot en wordt ze meegezogen door de intellectuelen die menen de voorhoede van de Nieuwe Tijd te vormen: de Britse communistische

partij. Een bezoek aan het Rusland van Stalin brengt haar geloof in het nieuwe heil aan het wankelen. Het 20^e partijcongres in Moskou waarin Chroetsjov de wandaden van Stalin onthult en het neerslaan van de Hongaarse opstand in 1956 doen haar besluiten het communisme de rug toe te keren. Inmiddels is Doris Lessing een bekende auteur geworden, *Het zingende gras* wordt in 1950 zowel in Engeland als in de Verenigde Staten uitgebracht en een reeks van romans en verhalenbundels volgen. Nederlandse vertalingen volgen met vertraging. Meulenhoff publiceert in 1965/1966 de verhalenbundels *Een man en twee vrouwen* en *Pas op jezelf, lieveling*. Uitgeverij Bert Bakker begint in 1974 met *De zomer voor het donker* aan een indrukwekkende serie vertalingen die in 1978 het hoogtepunt vindt in *Het gouden boek* dat het nachtkastje van elke, zich toen respecterende feministe sierde. Haar ongeveer 50 titels tellende oeuvre eindigt voorlopig met *The Cleft (De kloof)* dat begin dit jaar in Engeland en in de Verenigde Staten is verschenen.

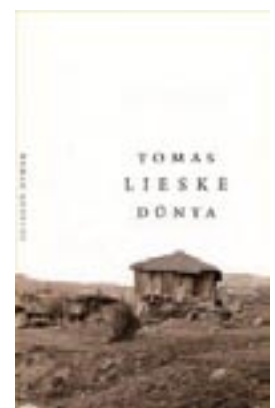
Bijna vijftig jaar lang prijkte haar naam op de goklijstjes voor de Nobelprijs, vlak voor haar 88^e verjaardag krijgt ze die als oudste Nobelprijswinnaar literatuur ooit. Van haar indrukwekkende titellijst zijn er op dit moment bij ons slechts twee titels leverbaar. In de auteursoverzichten van Meulenhoff en Bert Bakker komt haar naam niet meer voor. Het Zweedse eerbetoen zal daar, onze wakkere uitgevers kennende, spoedig verandering in brengen.

Noud Bles

Doris Lessing: *Het verhaal van Generaal Dann, Mara's dochter, Griot en de sneeuwhond*, roman, Uitgeverij Prometheus, 2005, € 19,95.

Doris Lessing: *De grootmoeders*, vier novellen, Uitgeverij Prometheus, 2004, € 12,50.

Aanbevolen boeken

Open einde

Kasteel De Kinkelenburg krijgt in de nacht van 16 op 17 november tijdelijk een andere naam: Zweinstein. Ter gelegenheid van het nieuwste én laatste boek over Harry Potter zullen er enkele spannende activiteiten plaatsvinden. En precies één minuut na middernacht begint de verkoop van Relieken des Doods. Het boek, de laatste in een serie van zeven, is vanwege de populariteit van de tovenaarsleerling al enige tijd op reservering verkrijgbaar. Miljoenen lezers willen weten wie er het leven laat. Schrijfster J.K. Rowling verklapte eerder dat er iemand sterft. Wie liet ze in het midden. Is het Harry zelf? Op internet is het verlossende antwoord snel gevonden. Niemand minder dan... nee, laat ik dat niet doen.

Misschien ga ik ook even naar Zweinstein. De boeken heb ik niet gelezen en met uitzondering van één bioscoopvoorstelling liet ik de films links liggen. Niet mijn ding. Ik houd niet zo van hypes. Alsof je moet omdat iedereen erin meegaat. Dan hoeft het voor mij niet meer. Totale onthouding is in zulke gevallen het beste. Je mist niets en zeggen dat je Harry Potter alleen van naam kent levert verbaasde gezichten op. Dat is pas vermaak!

Expositie fotowerk van Erny Kahle

Sinds 8 oktober exposeert onze dorpsgenoot, maar vooral ook wereldreiziger Erny Kahle zijn foto's uit de jaren 70. Prachtige beelden van Iran, Afghanistan en Saoedië-Arabië, welhaast gepolijst. Afgedrukt op linnen en ingelijst op verschillende manieren, zien sommige van zijn werken er als een schilderij uit.

Aan elk detail is de uiterste aandacht besteed. Erny is een mens met oog voor detail, zoals hij de mens in de wereld waarin hij leeft weet vast te leggen....enfin komt u zelf maar kijken om dat te beoordelen.

Aanbevolen boeken

Wat mij juist wel aan het onderwerp intrigeert, zijn de festiviteiten eromheen. De introductie van de nieuwste Harry Potter gebeurt bij nacht. Een slimme zet, want dat maakt van het boek iets bijzonders. Wie het straks in handen heeft, maakt deel uit van de wereld van Harry Potter. Het verhaal is ineens meer dan zomaar een verhaal. Het voelt anders.

Op dergelijke wijze zouden meer boeken onder de mensen moeten worden gebracht. Met het motto 'Kom dichterbij' of zoiets. Maak van de aankoop een belevenis. Voor de boekenwurm is een bezoek aan de boekwinkel al genoeg, maar de niet-lezer trek je zo misschien wel over de drempel. En de beginnende lezer stimuleer je om door te gaan. J.K. Rowling heeft met Harry Potter miljoenen mensen aan het lezen gekregen en dat is een hele prestatie. Van meet af aan ging het verschijnen van een nieuw verhaal gepaard met een dosis gezonde spanning en de nodige geheimzinnigheid. Het enige wat hier naadloos op aansluit, het stoppen van de serie in ogeschouw nemend, is een open einde.

Willem Bosma

Agenda & Activiteiten

31 oktober-11 november: week van het luisterboek.

Zie ook: www.weekvanhetluisterboek.nl

19 oktober-16 november:

Voor de 2^e keer: "Nederland leest" Het bijbehorende boek "De gelukkige klas" van Thijssen is nu in een speciale gebonden editie te koop voor 10 euro

23 november- 1 december:

Literair festival "De Wintertuin" op diverse locaties te Arnhem en Nijmegen. Zie ook: www.wintertuin.nl

In de nacht van 16 op 17 november vanaf 23.30 uur:

Kasteel De Kinkelenburg te Bemmelen is omgetoverd tot een spectaculair "Zweinstein" bij de presentatie van het laatste deel van Harry Potter

God, Zweinstein en Oranje

Zij praat tegen bomen, haar moeder geloofde in gebedsgenezing, haar vader zag ufo's, haar oma ontmoette de geest van president Lincoln en de eerste vrouw van een voorvader organiseerde séances om contact met haar overleden zoontje te krijgen. Heb ik het over *Harry Potter en de relieken des doods*? Je zou het bijna geloven, nee, ik heb het over ons koninklijk huis. Philip Dröge schreef *Ondeugend Oranje* over de guitige kant, soms zelfs de dubieuze kant van Neerlands belangrijkste familie.

Het is niet mis wat Dröge allemaal te vertellen heeft. Veel is bekend, maar hij heeft het allemaal nog eens bij elkaar gezet. Over Willem III bijvoorbeeld, die wegens zijn buitenissig gedrag 'Koning Gorilla' werd genoemd. Hij presteerde het om in zijn Zwitserse villa ten aanschouwen van verbaasde passanten zijn kamerjas open te gooien en als een echte potloodventer zijn volle mannelijkheid te laten zien. Of over de buitenechtelijke escapades van de Oranjes. Dröge berekende dat per Nederlandse stad twee Oranje bastaarden moeten rondlopen. Wie oh wie in Lingewaard neigt nu tot een coming-out?

Vorstenhuizen, die volgens Dröge door hun buitenmaatschappelijke positie per definitie afwijkende waarden en normen hebben, trekken ook excentriekelingen aan. Dröge laat een keur aan mafkezen de revue passeren.

Daar is ene heer Nugter die een slipje van Margarita uit haar wasmand heeft weten te stelen en zo haar DNA wil laten onderzoeken. Want de man is ervan bezeten om te bewijzen dat Oranje al lang geen Oranje bloed meer in de aderen heeft.

Hij smeedt plannen om nog meer koninklijk DNA te pakken te krijgen.

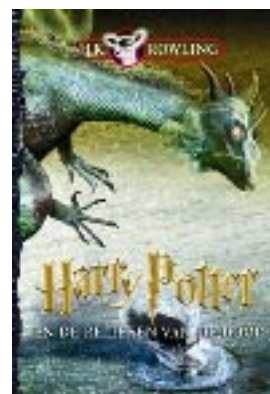
En dan is er mijnheer R.J. Kelder die beweert te kunnen bewijzen dat Oranje direct van Jezus van Nazareth afstamt. Want door naar de Provence te vluchten was Jezus Christus de dans aan het kruis ontsprongen. In Frankrijk werd hij stamvader van de Merovingische koningen en de Franse kruisvaarder Guilhelm d'Orange was een van zijn nakomelingen en de eerste met de familienaam Oranje. Natuurlijk kletsboek van een hoog Da Vinci Codegehalte, maar Wilhelmina en Juliana plantten volgens Dröge in Orange wel een boom ter ere van hun goddelijke voorvader. Dröge heeft veel verhalen en die werken meestal niet op de lachspieren. Over de werkelijke invloed van Beatrix op het regeringsbeleid bijvoorbeeld. Volgens voormalig minister-president Ruud Lubbers schreef Beatrix gewoon mee aan de troonrede. Over het lidmaatschap van de Oranjes van onduidelijke verenigingen en natuurlijk over prins Bernhard. Zelfs

als hij getrouwd is met Juliana en daarvoor zijn SS-lidmaatschap heeft opgezegd, helpt hij een vroegere SS-kameraad bij het vinden van een geschikte baan bij de Duitse overheid. Als bewijs daarvoor vindt Dröge de nodige documenten in een Berlijns archief.

Zou K.J. Rowling zich door de Oranjes of misschien door de Engelse koninklijke familie hebben laten inspireren? Staat Zweinstein voor Soestdijk of Buckingham Palace? Is Perkamentus niet dezelfde als het vage figuur dat zich ooit aan Juliana en Bernhard als ambassadeur van de planeet Venus kwam voorstellen en is professor Anderling niet de mystica die als gebedsgenezeres bij het mompelen van onduidelijke spreuken oogklachten trachtte te genezen? Rowling beweert boeken met een religieuze inslag te schrijven en wie legitimeren zich altijd met de kreet voor god, vaderland en Oranje?

Er is meer tussen hemel en aarde dan wij kunnen bevroeden, vond koningin Wilhelmina al. Het is maar hoe je ermee omgaat. De ene auteur laat haar fantasie de vrije loop en schrijft een adembenemende fictie die niemand voor waar neemt, de andere beschrijft een werkelijkheid die soms ongelofelijk overkomt. Aan u is de keuze waaraan u de voorkeur geeft.

Paul Troost

Colofon

Deze nieuwsbrief is een uitgave van Boekhandel Polman te Bommel. Ingezonden artikelen verwoorden de mening van de schrijver.

De nieuwsbrief geeft nieuws en activiteiten over de wereld van 'het geschreven woord' in het algemeen en over onze boekhandel in het bijzonder.

Daarnaast willen we een podium zijn voor mensen die van boeken en literatuur houden. Dus indien u een stukje wilt schrijven voor de nieuwsbrief, aarzel dan niet!

De nieuwsbrief is gratis af te halen in de winkel.

Vanzelfsprekend wordt onze nieuwsbrief ook op onze website gepubliceerd.

Bijdragen van:

- Noud Bles
- Willem Bosma
- Paul Troost
- Riny Polman

Eindredactie:

- Frans Polman

Informatie:

Boekhandel Polman
Dorpsstraat 42
6681 BN Bommel
T: 0481 - 453 145
F: 0481 - 454 419

W: www.boekhandelpolman.nl
E: info@boekhandelpolman.nl